

A LÉLEK EREJE.

Textus: Csel. 1: 8/a.

Lekció: Csel. 2: 1—14/a. és 37—41.

1162
45521
1766.

Ha megkérdeznénk most magunk közül tíz embert, mit hisz a Szent Lélekről, valószínűleg tíz egészen különböző véleményt hallanánk. A világ legnagyobb theologusai sokat fáradoztak azon, hogy pontos meghatározását találják a Szentléleknek. Hosszabb-rövidebb különböző megállapítások jöttek így létre, melyek mind a Szentlelket akarták bemutatni és megértetni az emberekkel. Jézus nagyon sokszor beszélt a Szentlélekről, legutoljára közvetlenül pár perccel mennybemenetele előtt. A tétován ámuló tanítványoknak mondotta ekkor ezeket a szavakat: Vesztek erőt, minekutána a Szentlélek eljő rátok. Ebből a rövid mondatból könnyű megállapítani, mi a Szentlélek legjellemzőbb ajándéka? Az erő. Az az isteni energia, az a kisugárzó erőforrás, — amely mint a nap sugara, a nap hatásainak sugárzás útján való kiáradása. — Azt a titokzatos valakit, azt a láthatatlan és megfoghatatlan szellemi valóságot tehát, akit a dogmatika a Szentháromság Isten harmadik személyének, a Biblia Szent Léleknek nevez, egészen gyakorlatilag a hétköznapi életben úgy tapasztaljuk meg, mint erőt. Mint ahogyan ezen a földön van testi erő, van elektromos erő, van emberből kiáradó lelki erő, — úgy van az Istenből kiáradó lelki, szellemi erő is, — ezzel az erővel volt telítve Jézus, ezt adta az apostoloknak és ennek az erőnek forrását nevezte Szentléleknek. — Az Isten lelki erejénél ma sokkal közismertebb a világ előtt egy másik erő, úgy árad az is, mint a pünkösdi Lélek, de nem az Istenből, nem Krisztusból sugárzik bele a világba, hanem valami szörnyű gonosz hatalmasságból, — sátáni erő ez, mely ma megszállva tart lelkeket, népeket, országokat és egész földrészeket. Szinte az Antikrisztus ereje rémlik föl előttünk, szinte Jézus apokaliptikus jóslatai látszanak megelevenedni a földön, ha széjjeltekintünk a körülöttünk dúló fölfordulásban. Ennek az erőnek a leküzdésére hiába fogunk fegyvert, hiába vetjük össze minden erőnket, ezt a sátáni erőt csak az Isten ereje tarthatja vissza. Éppen ezért nincs a világon még valami, amire olyan szükségünk volna, mint a Szentlélekre. Jézusnak ez az ígérete: Vesztek erőt, minekutána a Szentlélek eljő reátok, ma is érvényes. — Akiknek Jézus ezt az Igét mondta, azokra már az első pünkösdi ünnepen eljött a Szentlélek, életükben már beteljesedett az ígéret: vettek erőt, hihetetlen mértékben megteltek az Isten erejével. Lássuk már most az ő példájukon, mit várhatunk ma a Szentlélektől, ha az eljő mireánk? Vajjon megtelünk-e mi is Isten erejével?

I. Jézus legelső tanítványain, a tizenkét apostolon nagyon meglátszott a Szentlélek ereje. Mesterük mennybemenetele után szótlánul, csüggedten ültek egy szobában és naphosz-

szat elmerengtek azon, hogy most mi lesz velük? Olyanok voltak, mint a gyászolók, akiknek a szívét megülte a nagy szomorúság. Olyanok voltak, mint hajótöröttek valami puszta, lakatlan szigeten, akiknek mindenük odaveszett, csak a puszta létük maradt még meg, de az is kilátástalan és reménytelen. Sötét sejtelmek borongtak lelkükben, amikor nagy hirtelenséggel valami titokzatos, kimondhatatlan módon végigzúg a szobán a Szentlélek, ők pedig egyszerre megtelnek isteni erővel, mint ahogyan egy sötét szoba megtelik napfénnel. Ők maguk sem tudták, mi történt velük, csak úgy érezték, mintha egyszerre elvonulnának fejük felől a vészterhes felhők, mintha kisímulnának arcukon a ráncok, mintha a szorongás a lelkükben fölengedett volna és széles, gondtalan jókedv ülte volna meg egész valójukat. Kirohantak az utcára és úgy áradt róluk a derű, hogy a körülállók csodálkozva néztek utánuk, mintha mámorosak lettek volna. Fel van jegyezve a Bibliában, hogy sokan azt gondolták, amikor a tanítványokat látták, hogy édes bortól részegedtek meg. Pedig semmi sem változott meg körülöttük, nem a sorsuk került jobb kilátások közé, nem a jövőjüket látták biztosabb alapokra fektetve, tehát nem ilyen külső körülmények hatása alatt vigasztalódtak meg és derültek fel, — sőt most értették meg igazán Jézus szavát, amit még régen mondott, hogy: Üldöznek, háborgatnak, megvernek, börtönbe csuknak benneteket én érettem. Tehát sorsukat még súlyosabbnak látták, mint azelőtt és mégis nyugodtak, derültek, vidámak, boldogok lettek egyszerre. Erre a gondtalan nyugalomra és derűre a Szentlélek adott nekik erőt. Elömlött rajtuk a Szentlélektől való ittasság boldog mámor.

Ma az emberek alaplelkülete nagyon sokban hasonlít a 12 tanítvány pünkösdi előtti hangulatához. A legáltalánosabb érzés, ami ma megüli a lelkeket, a szorongás érzete. Százan és ezren kérdezik egymástól vagy önmagukban tépelődve: mi lesz velünk? Mit hoz a holnap? Izgatottan várjuk a híreket újságban és rádióban, minden napnak megvan a külön érdekessége, izgalma, — az éther tele van olyan keringő híradásokkal, melyeknek egyenesen az a céljuk, hogy forróítsák, lázban tartásák a kedélyeket. Nos, Testvéreim, ebben a növekvő, kilátástalan zűrzavarban valóban isteni erő kell ahhoz, hogy valaki derült nyugalommal tudjon szembenézni a történendőkkel. Ezt az isteni erőt adja nekünk a Szentlélek. Mert a Szentlélek jelenléte egy lélekben éppen azt jelenti, hogy az illető ember számára nemcsak tétel a predesztináció, hanem az eseményekben megelevenedik előtte az isteni eleve elrendelés. A Szentlélekkel teljes ember bizonyos isteni fölényvel nézi a legizgalmasabb eseményeket is, mert tudja, hogy ő maga, a másik ember, az egész ország, sőt maga a sátán is mindenestől fogva az Isten kezében van és azt teszi csak, amit az Isten akar vele véghezvinni. A Szentlélekkel való ittasság nem egyszerűen bátorrá,

nem vakmerővé, nem gondatlanná, vagy nemtörődővé teszi az embert, hanem élő bizalmat ad az Isten gondviselésében, meggyőz arról, hogy Isten uralkodik és *jól* uralkodik. Ezért tud a Szentlélekkel teljes ember derült nyugalommal tekinteni szét a legnagyobb zűrzavarban is, ez a nyugalom pedig már fél győzelem a veszélyben. — Ebben a tomboló világmindenségben éppen erre a derült nyugalomra van nekünk szükségünk és erre kapunk erőt, minekutána a Szentlélek eljő reánk, amint megígérte Jézus.

II. Pünkösöd előtt, ha valaki rámutatott volna a félénken gubbasztó tanítványokra és azt mondta volna, nézzétek: ezekre az emberekre van bízva Krisztus ügye a földön, ezeknek az embereknek kell meghódítani az evangélium számára a világot, — senki sem hitte volna el, mert az a 12 ember olyan szájalmasan együgyűnek, olyan nyomorultul tehetetlennek látszott, mint akik kettőig sem tudnak elszámolni. Még amikor velük volt is Jézus, az egyik kételkedett benne, a másik megtagadta háromszor egymásután, ismét más két tanítványa egymással civődött az elsőségért, — mióta pedig mennybement Jézus, olyan tehetetlenül ült együtt az a 11 ember, hogy ha valaki nógatta volna őket, hogy menjenek, kezdjenek hát hozzá az evangélium hirdetéséhez, azt válaszolták volna, hogy azt sem tudják, mit kell tenniök. És pünkösdkor ezekkel az ügyetlen emberekkel esoda történt: előáll az egyik, Péter, aki egész életében azelőtt csak a halászathoz értett és elmondja a világ leghatásosabb szónoklatát. A többi is neki indul a nagy világnak és rendületlen bátorsággal, kitartással viszi szét Krisztus evangéliumát minden népnek a föld végső határáig. Ime vettek erőt, minekutána a Szentlélek eljött reájuk, ez az erő fölrázta a tétlenségből és elindította őket a világ meghódítására.

Testvéreim, vajjon mit szólna egy tárgyilagosan szemlélő ahhoz, ha valaki most reánk mutatna és azt mondaná: imé ezekre az emberekre van bízva a Krisztus ügye a földön. Sokszor az az érzésem, hogy éppen olyan képtelenek vagyunk erre a feladatra, mint az a pünkösöd előtti tanítványi sereg. Jaj annak az ügynek, amelyik ilyen tehetetlen emberekre van bízva. Pedig így van: Krisztus bennünket bízott meg azzal, hogy hódítsuk meg neki a világot. Mennyit hódítottál meg már a számára a magad élete területéből, a saját lelkedből, mekkora teret szereztél már számára a családotban, a gyermekeid lelkében, — mekkora helyen terjesztetted már magad körül az Isten uralmát a hivatalodban, a munkatársaid körében? Jaj a Krisztus ügyének a földön, ha továbbra is olyan tétlének és tehetetlenek maradunk, mint eddig. Ebből a tétlenségből ma is csak a Szentlélek rázhat fel valakit, a Krisztus ügyének eredményes képviselőjére ebben a világban ma is csak a Szentlélek adhat erőt valakinek. Nem az egyéni képességei tették Pétert vagy Pál apostollá, hanem az Isten ereje, a Szentlélek, — apostollá

ma sem a maga emberségéből lesz valaki, hanem a Szentlélek által. A mai pünkösd ünnepén érezd meg, hogy az a hivatásod és mindnyájunknak az a hivatásunk, hogy apostolai legyünk Krisztusnak ott, ahol élünk, és erre az apostolkodásra adatik nekünk erő, minekutána a Szentlélek eljö reánk, amint megígérte Jézus.

III. Végül még egy esodálatos erőmegnyilvánulását szemlélhetjük a Léleknek az első pünkösd eseményében. Azt olvassuk, hogy Péter prédikációjára mintegy 3.000 lélek tért meg és keresztelkedett meg és így alakult meg akkor Jeruzsálemben az első keresztyén anyaszentegyház. Emberek, akiknek alig volt azelőtt több közük egymáshoz, mint a vallásosság bizonyos egyforma külsőségeinek a gyakorlása, most a legtökéletesebb egységbe, lelki közösségbe kerültek egymással. A Szentléleknek azóta állandó hatása az az erő, amely egységbe foglalja a léleket. — Ez az az erő, amelyet régóta keres már a világ, ami legjobban hiányzik a világból, — erre az erőre van szüksége a mi népünknek is ma a legjobban. Nincsen nagyobb szerencsétlenség, mint amikor súlyos történelmi időkben egy nemzetnek a fiai nem értik meg egymást. Történelmünkben a leggyászosabb vereségek mindig olyankor következtek el, amikor a legnagyobb volt a széthúzás magyar és magyar között. — Mai magyar életünknek egyik legfájóbb sebe újra az egység hiánya. Ma amikor különösen hangsúlyoznunk kell és megkettőzött erővel hangsúlyozunk is mindent, ami magyar és ami keresztyén mindazzal szemben, ami nem magyar és nem keresztyén: éppen ma a legnagyobb bűn a nemzet ellen az egység megbontása. Gyógyíthatatlan sebet vág a nemzet testén, aki éket ver a római katolikus és protestáns magyar közé, aki ellentétet szít a néposztályok között, aki egymásra uszítja a szemben álló politikai pártokba tömörült magyar testvéreket, — ezek azok a sebek, amelyekben elvérezhetik ma egy nemzet. Mindnyájan tudjuk, mindnyájan hangoztatjuk, hogy nagyobb szükség van az egységes magyar lélekre, mint valaha a történelem folyamán és mégsem teszünk semmit a magunk részéről, hogy ez az egység létre is jöjjön. — Nos, Testvéreim, igazi tartós egységet csak a Szentlélek Isten ereje teremthet közöttünk. Kialakulhat az egység egy magasan kimagasló ember személye körül is, de az akkor csak egy emberöltőre szól, — kialakulhat valami szép politikai gondolat körül is, de akkor éppen olyan múlandó, mint az előbbi, — az egység akkor igazi, ha ugyanaz a lélek tölti meg a tagokat mind. Egyedül a Szentlélek ereje által tud valaki fölemelkedni a felekezeti, társadalmi és politikai válaszfalak fölé és egységbe fonódni a másik emberrel, még ha másik felekezetből, vagy másik politikai pártállásból emelkedett is föl az illető ugyanazon Lélek ereje által. Mint ahogyan emberi szervezetünkben testünk részecskéit a lelkünk tartja össze és teszi életképpé, és a lélek nélkül a test részecskéi darabokra

széthullanak, — ugyanúgy mindennemű emberi közösségben, családban, egyházban, társadalomban, nemzeti közösségben, sőt nemzetközi viszonylatokban is egyedül a Szentlélek ereje tartja össze a tagokat egymással és teheti az egész közösséget életképpé. E nélkül a Lélek nélkül azonban darabjaira hull szét a közösség, akár a családi, akár a nemzeti, akár az egész emberiség nagy általános emberi közössége legyen is az. — Testvéreim, egységbe összeforrasztó erő adatik nekünk, minekutána a Szentlélek eljő reánk, amint megígérte Jézus.

Befejezésül még csak erre a kérdésre válaszoljunk: hogyan jó el a Szentlélek reánk? — Isten Lelkét kényszeríteni nem lehet, — de lehet *kérni*. A Bibliában sok példa van arra, hogy egy kis imádkozó közösség egyszerre megtelítődött az Isten Szentlelkével. Ismerek olyan mozgalmat, melynek tagjai egy életen keresztül imádkoznak azért, hogy bocsássa ki Isten Szentlelkét erre a világra. Imádkozzunk mi is. Hiszen nekünk is arra az isteni erőre van szükségünk, amely derült nyugalmat ad a zűrzavarban, amely apostoli buzgólkodásra képesít a Krisztus ügye mellett és amely egységbe fűz bennünket, széthullott magyar testvéreket egymással. Erre való erőt veszünk, minekutána a Szentlélek eljő reánk, amint Jézus megígérte. Nem lehet hőbb imádságunk ma naponta, mint ez: Jövel, Szentlélek Úr Isten, töltsd be szíveinket éppen! Ámen.

Budapest—Pasarét.

Joó Sándor.

A LÉLEK EGYSÉGE.

Textus: Csel. 4: 32/a. és Ef. 4: 3.

Lekció: Ef. 4: 1—6. és 14—16.

416i de

A pünkösdi ünnepének tartalma a legvalóságosabb — a hívő emberek számára. Úgy mondhatnám: ez a legkézzelfoghatóbb ünnep. Persze a hitetlen azt gondolja, hogy azért mondunk ilyeneket, mert csak azért is mást kell mondanunk, mint amit a józan ész diktál. Hiszen a többi ünnepekben szemmel látható és kézzel fogható dolgok vannak: gyermek a jászolban, véres holttest a Golgotán, üres sírból kilépő Krisztus, — de a pünkösdben nincs ilyen látható dolog. Ezért nem érti a hitetlen, miért mondjuk mi a pünkösdi ünnepét a legkézzelfoghatóbb ünnepnek. Hiszen ő csak azt hiszi, amit lát s a többi ünnepekben van mit látni, a pünkösdi pedig a lélek ünnepe.

A hívő ember számára azért legközelebbi és legvalóságosabb ünnep a pünkösdi, mert ez az az ünnep, amiben ő is *közvetlen tapasztalat* alapján részes. A többi ünnepekben történeti események vannak, tehát azok mind a múlt ünnepei. A Lélek ünnepében kevés a történeti esemény, a fontos benne az, hogy valami elkezdődött és azóta szakadatlanul tart. A Szentlélek ünnepe az örök jelen ünnepe, mert hiszen a Szentlélek Isten maga is a Szentháromságnak az a személye, aki állandóan